

AHIR, AVUI

Em va trucar el pare per avisar-me que l'àvia estava més greu. Em vaig despertar en sec. La dutxa em va ajudar a processar la informació. L'aigua calenta relliscant per la meva pell mentre l'escalfor del cos d'aquella dona de 90 anys s'anava escapant.

A la feina no em podia concentrar. Les idees volaven cap a dies de granja, l'àvia amb les gallines; l'àvia darrera el taulell de la pollastreria del mercat municipal, posant-se les clientes a la butxaca. Pels volts de Nadal, tradició familiar: matança del Gall i gallines que portarien a mercat. Els germans s'aplegaven per ajudar als pares en el negoci que no havien volgut continuar. L'avi, patriarca contundent, governant la jornada i tothom complint obedientment. Els homes, fer el tall i deixar dessagnar el pollastre. Les dones, escaldar i desplomar les bèsties un cop mortes. Vida dura, la de pagès.

- L'àvia no ha gaudit de privilegis. – pensava mentre teclejava sistemàticament l'ordinador – Tota la vida sotmesa al destí que li ha tocat viure.

El pare, des de ben petit havia hagut d'ajudar en les tasques que anava vertebrant el ritme de la granja i la seva infància i adolescència les havia passat entre bestiar. Per això de gran havia decidit estudiar i construir una altra vida. Les seves germanes no van tenir aquesta sort: elles havien d'ajudar a la parada del mercat.

Vaig acabar la jornada laboral entre reunions poc productives i documents pendents sobre l'escriptori del despatx, i vaig trucar el Xavi.

- Que vull passar la tarda amb l'àvia, deixem el cine per un altre dia.

- Ok, vols que t'acompanyi?

No, tenia ganes d'anar-hi sola. Vaig agafar el cotxe i al cap de poc ja era a la primera planta de l'hospital. Abraçades, mirades tristes; la mort estava a prop. Gairebé no em va reconèixer, però en un instant de lucidesa em digué:

- Nena, el patiment i l'esforç són font de felicitat. Desitjo que Déu et doni molts fills i els puguis veure créixer, és el millor regal que et pot fer la vida.

Al vespre, quan vaig arribar a casa, estava la taula parada i el sopar a punt. El Xavi m'esperava amb un somriure i li vaig agrair. La meua àvia confonia patiment i esforç amb submissió. Em feia mal veure que se li acabava la vida sense haver conegut una altra manera de viure més dòcil, més comprensible, més amable amb ella.

Ella, que s'havia passat la vida treballant pels altres, que no havia projectat res per a ella, coneixia la felicitat? Podia parlar de felicitat algú a qui li havien limitat l'existència només pel fet de ser dona? Tant a casa com al mercat havia estat víctima de les funcions que s'esperaven d'ella. "Existeix una estructura gegant, impulsada pels mitjans de comunicació i el mercat, i permesa per la societat; uns mecanismes sòlids que perpetuen vides com les de la meua àvia", cavil·laven els meus pensaments. "Hi ha moltes dones que lluiten per sortir d'aquesta teranyina, cada dia; és una lluita aferrissada i solitària".

Tot sopant, vaig compartir amb el Xavi les meves reflexions, ja que em veia capficada. "Penso que sóc una dona privilegiada. He tingut la sort de néixer en un context on el coneixement m'ha permès superar algunes barreres. A la feina coordino un equip format majoritàriament per homes, i si bé és cert que hi ha bon ambient de treball, en ocasions em sento qüestionada pels meus companys o veig actituds que no tinc clar si serien les mateixes si jo tingués un penis. Tu i jo vivim amb el compromís i la responsabilitat compartida, tot i que també tenim problemes, és clar. Però la nostra relació es basa en el respecte, el diàleg i la confiança. No em plantejo tenir fills, ja ho saps. Prioritzo la meua carrera professional, de moment. Hi ha tantes dones que abandonen la seva fita professional perquè no ho poden compaginar amb els fills! O que ho fan i són jutjades per no exercir bé el paper de mare... També n'hi ha que viuen feliçment sent mares i treballant en feines que no requereixen tant de temps! L'important és que puguin fer el que vulguin sense veure's determinades pel seu sexe!"

M'estava exaltant, havia posat cinquena i el Xavi no gosava tallar-me. Li notava amb la seva manera d'assentir, fent moviments petits i repetitius amb el cap. M'enrabiava

davant la injustícia: la meva àvia no havia tingut la llibertat de decidir, i moltes dones, a dia d'avui, encara no la tenien. Calia doncs, prendre consciència i treballar en els petits actes quotidians per tal que el pes de la balança s'anés equilibrant. Si volíem un futur millor per a les dones i per a la societat, calia parar atenció a tots els racons de l'ésser humà i anar desfermant les cordes; entre totes, anar sembrant les llavors que abolirien l'estructura patriarcal.

Dos dies més tard, moria la meva àvia. No em vaig poder contenir d'escriure l'esquela que es mereixia, tot i que aquesta no és la versió que vam publicar al diari...

Neus Torres Noya

(3 de gener de 1922 – 8 de febrer de 2012)

*Esposa i mare treballadora. No va conèixer un món lliure,
va viure condicionada pel fet de ser dona, absorbida pel sistema patriarcal.*

*La recordarem amb afecte i, en memòria seva,
lluitarem per construir un futur on la igualtat entre homes i dones esdevingui real,
partint de la diferència entre ambdós gèneres.*

*Viurem per avançar amb companyerisme i per descobrir-nos, cada dia, més a prop de
l'objectiu.*

La seva neta